Goed voeren maakt vruchtbaar

Voeding is de allerbelangrijkste basisvoorwaarde voor een goede vruchtbaarheid. Die conclusie trok GD-dierenarts Theo Geudeke op een symposium over diervoeding van DSM Nutritional Products in februari 2010. DSM presenteerde op het symposium enkele nieuwe voeradditieven.

GEESJE ROTGERS

Niet de huisvesting of het klimaat, niet de gezondheid, maar de voeding drukt tegenwoordig de zwaarste stempel op de vruchtbaarheid van de hedendaagse zeug, meent Theo Geudeke. Volgens deze varkensdierenarts van de Gezondheidsdienst voor Dieren valt er op het gebied van de voeding nog wel wat te verbeteren. Dan gaat het in de eerste plaats om het voeren zelf. Volgens Geudeke hebben varkenshouders te weinig zicht op wat zij precies voeren. Zij gaan te gemakkelijk af op de technische cijfers. "Uit mijn inventarisaties op bedrijven blijkt dat menig varkenshouder meer dacht te voeren dan hij in werkelijkheid deed. Daarom vraag ik altijd naar het voerschema, dat wat er werkelijk wordt gevoerd. Als ik dat vergelijk met de technische lijstjes, dan constateer ik vaak een verschil tussen beide cijfers."
Een moeilijkheid waar Geudeke geregeld tegenaan loopt, is de samenstelling van het voer. "Het lukt bijna niet om achter de voersamenstelling te komen. Fabrikanten geven die niet gauw prijs." Als de gegevens wél worden verkregen, dan stuit Geudeke ook daar soms op verrassende dingen. "Bijvoorbeeld een te hoog aandeel vetten in het voer. Lekker voor de zeugen, maar minder gunstig voor de resultaten."

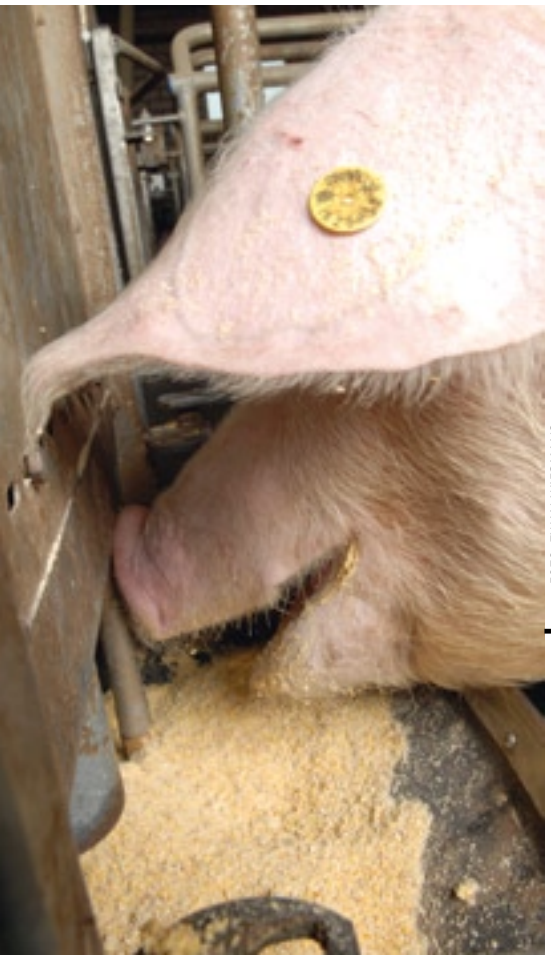

FOTO: TWAN WIERMANS

Uit een inventarisatie op varkensbedrijven blijkt dat menig varkenshouders meer denkt te voeren dan hij in werkelijkheid doet.

Vervangingspercentage

Net als in 1990, ligt in 2009 het vervangingspercentage bij de zeugen nog altijd rond de 42 procent. Wel zijn er verschuivingen in de reden van afvoer.
Opmerkelijk is de toename van de zeugensterfte. Geudeke is hierover bezorgd.
In Nederland valt die met een kleine 5 procent nog relatief mee, in Denemarken is die al beduidend hoger opgelopen: tot 15 procent (inclusief euthanasie).
"We hebben te lang geselecteerd op 'veel' in plaats van op 'vitaliteit'." In het verlengde daarvan ligt de fors hogere afvoer van zeugen wegens 'onvoldoende productie'. Geboorteproblemen als traag werpen en zwakke biggen zijn hier debet aan. Geudeke ziet hier een belangrijke link met de voeding. Rond het werpen staat de zeug voor grote veranderingen, zoals voerwijzigingen en veranderingen in haar stofwisseling. Er is nog weinig onderzoek naar gedaan. "Mineralentekorten zouden een rol kunnen spelen", denkt hij. Met name calcium en fosfor zijn belangrijk voor een vlot werpproces en het op gang komen van de melkgift. Ook stofwisselingsstoornissen kunnen problemen geven.
Er zijn verschillende laboratoriumonderzoeken (meestal bloed) mogelijk om te checken of zeugen rondom het werpen niks tekort komen (vraag uw dierenarts).
Geudeke: "Meer factoren hebben invloed op de reproductieresultaten van de huidige generatie zeugen. Voeren heeft de grootste invloed. Als dat niet top gaat, worden het nooit dertig biggen per zeug per jaar."